

WM**Karta (sylabus) przedmiotu****Inżynieria Produkcji**

Studia pierwszego stopnia o profilu:

A P

Przedmiot: Podstawy Chemii		IP 1 S 0 1 11-0_0
Status przedmiotu:		
Język wykładowy: polski		
Rok: I		Semestr: 1
Nazwa specjalności:		
Rodzaj zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia		
Laboratorium		
Projekt		
Liczba punktów ECTS:	3	

Cel przedmiotu

C1	Zapoznanie z budową materii, wiązaniami chemicznymi, zachodzącymi przemianami i procesami chemicznymi mającymi znaczenie w procesach wytwarzania i eksploatacji maszyn.
C2	Rozumienie procesów fizykochemicznych z którymi spotyka się inżynier ze szczególnym uwzględnieniem fizykochemii powierzchni materiałów, fizykochemii koloidów i reakcji chemicznych zachodzących w tych procesach.
C3	Rozumienie uwarunkowań procesów korozyjnych materiałów z uwzględnieniem ochrony przeciwkorozyjnej.
C4	Wykształcenie nawyku systematycznego samokształcenia, samodzielności, umiejętności uczenia się, poznawania nowych technik i metod doświadczalnych.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Posiadanie podstawowych wiadomości z chemii ogólnej i fizycznej do rozwiązywania zagadnień technicznych.
2	Zrozumienie podstawowych przemian fizykochemicznych i umiejętność posługiwania się stosowanymi w chemii symbolami, nazewnictwem, równaniami i jednostkami.
3	Posiadanie podstawowych wiadomości z matematyki (całki, pochodne, pochodne cząstkowe).

Efekty kształcenia

	W zakresie wiedzy:
EK 1	Ma wiedzę w zakresie chemii, niezbędną do zrozumienia zagadnień z zakresu inżynierii mechaniki i produkcji.
EK 2	Ma wiedzę w zakresie badań właściwości fizykochemicznych i struktury materiałów inżynierskich.
EK 3	Ma ogólną wiedzę dotyczącą fizykochemicznych właściwości materiałów.
	W zakresie umiejętności:
EK 4	Potrafi wykorzystać nabytą wiedzę z zakresu chemii do opisu procesów zachodzących podczas wytwarzania i kształtowania właściwości materiałów inżynierskich.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EK 5	Zrozumienie jak nauki podstawowe i stosowane mogą w sposób jednolity łączyć się dla rozwiązywania ważnych problemów współczesnej cywilizacji i rozumie potrzebę dalszego samokształcenia.

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Materia, rodzaje materii. Substancje i pola. Równoważność masy substancji i energii pola, wzór Einsteina.	2
W2	Ziarnista budowa substancji. Atom i cząsteczka. Masa atomowa. Budowa atomu - model Bohra. Cząstki elementarne. Izotopy. Budowa powłok elektronowych - liczby kwantowe. Reguła Hunda. Układ okresowy pierwiastków.	2
W3	Wiązania chemiczne - wiązanie jonowe, kowalencyjne, wiązania pośrednie, wiązania koordynacyjne. Pasmowy model wiązania metalicznego.	2
W4	Właściwości ciał o określonym typie wiązań chemicznych - właściwości fizyko-mechaniczne i elektryczne. Wpływ domieszek na właściwości metali.	
W5	Oddziaływania międzycząsteczkowe - siły Van der Waalsa, oddziaływania Londona. Równanie stanu gazu rzeczywistego - poprawki wg Van der Waalsa. Napięcie powierzchniowe. Sorpcja fizyczna i chemisorpcja. Wpływ oddziaływań międzycząsteczkowych na właściwości ciał. Kohezja i adhezja. Spajanie metali i innych materiałów.	2
W6	Hydrofilowość i hydrofobowość. Inwersja powierzchni. Środki powierzchniowo czynne (surfaktanty). Fizykochemiczne i chemiczne metody oczyszczania powierzchni. Inne zastosowania zjawisk powierzchniowych - flotacja, chromatografia.	2
W7	Reakcje chemiczne - podziały, sposoby zapisu, stechiometria. Roztwory i ich stężenie. Stężenie procentowe i molowe. Stechiometria w roztworach.	2
W8	Elementy kinetyki i statyki chemicznej. Reakcje odwracalne i stany równowagowe. Stała dysocjacji.	2
W9	Woda w przyrodzie i technice. Dysocjacja wody, kwasów i zasad. Iloczyn jonowy wody. pH i jego obliczanie.	2
W10	Zjawiska na granicy metal - elektrolit. Potencjał elektrody, wzór Nernsta. Ogniwa i ich SEM. Współczesne ogniwa jako źródła zasilania. Ogniwa paliwowe. Ogniwa wtórne (akumulatory).	2
W11	Zjawisko elektrolizy, prawa Faradaya. Praktyczne zastosowania elektrolizy. Galwanotechnika.	2
W12	Korozja metali. Elektrochemiczne mechanizmy korozji stali. Ochrona przed korozją. Chemiczne metody ochronno-dekoracyjnej obróbki powierzchni metali.	2
W13	Elementy chemii organicznej. Szeregi homologiczne. Podstawowe grupy funkcyjne. Izomeria.	2
W14	Reakcje prowadzące do otrzymywania tzw tworzyw sztucznych - reakcje polimeryzacji, polimeryzacji kondensacyjnej i poliaddycyjnej. Kopolimery.	2
W15	Przegląd najpopularniejszych tworzyw sztucznych. Tworzywa włóknotwórcze. Farby i lakiery. Kleje i kity.	2
Suma godzin:		30

Narzędzia dydaktyczne	
1	Wykład: problemowy z prezentacją multimedialną

Sposoby oceny	
Ocena formująca	
F1	Ocena bieżąca.
Ocena podsumowująca	
P1	Egzamin

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30

Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze	2
Przygotowanie się do egzaminu – łączna liczba godzin w semestrze	43
Suma	75
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3

Literatura podstawowa	
1	Whittaker A.G., Mount A.R., Heal, M.R. Krótkie wykłady. Chemia fizyczna, PWN 2004.
2	Cox P.A., Krótkie wykłady. Chemia nieorganiczna PWN 2004.
3	Atkins Peter William, Chemia fizyczna, PWN 2007.
4	Kowalczyk-Dembińska H., Ćwiczenia rachunkowe z podstaw chemii, Universitas 2007.
Literatura uzupełniająca	
1	Futyma I., Podręczne tablice szkolne. Chemia ogólna i nieorganiczna, NOWIK 2007.
2	Iwan M., Podstawy chemii w ćwiczeniach, UMCS 2006.

Macierz efektów kształcenia					
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EK 1 EK 2	IP1A_W01 ++	C1, C2, C3, C4	W1 – W15	1	F1, P1
EK 3	IP1A_W03 ++	C1, C2, C3, C4	W1 – W15	1	F1, P1
EK 4	IP1A_U01 + IP1A_U02 ++	C1, C2, C4	W1 – W15	1	F1, P1
EK5	IP1A_K01 +++	C4	W1 – W15	1	F1, P1

Formy oceny – szczegóły				
	Na ocenę 2 (ndst)	Na ocenę 3 (dst)	Na ocenę 4 (db)	Na ocenę 5 (bdb)
EK 1	Nie potrafi podać definicji podstawowych praw gazowych.	Potrafi podać tylko definicje.	Potrafi wymienić i ogólnie zinterpretować zjawiska i przemiany chemiczne.	Potrafi wymienić i wyczerpująco scharakteryzować budowę materii, podstawowe prawa chemiczne, zjawiska i przemiany chemiczne.
EK 2	Nie potrafi sklasyfikować reakcji ani zachodzących procesów.	Potrafi sklasyfikować typy reakcji (syntezy, analizy wymiany).	Zna mechanizm procesów utleniania i redukcji na poziomie atomowym.	Zna podstawy procesów korozyjnych metali i innych materiałów.
EK 3 EK 4	Nie potrafi rozpoznawać i interpretować zjawisk fizykochemicznych.	Potrafi zapisać równanie stałej równowagi i stałej dysocjacji związku.	Zna podstawowe czynniki wpływające na termodynamikę procesu i szybkość procesu.	Potrafi rozpoznawać i interpretować powszechnie występujące zjawiska fizykochemiczne, termodynamikę i kinetykę reakcji.

EK 5	<i>Nie potrafi samodzielnie wykonywać podstawowych obliczeń chemicznych.</i>	<i>Dostrzega chemiczne aspekty otaczającego świata w tym przebiegające procesy w budowie materii.</i>	<i>Posiada wiedzę do rozwiązywania problemów chemicznych i bezpiecznego stosowania wyrobów chemicznych.</i>	<i>Rozumie jak nauki podstawowe kształtują potrzebę samokształcenia w rozwiązywaniu ważnych problemów współczesnej cywilizacji. Dodatkowo wykazuje się pomysłowością.</i>
-------------	--	---	---	---

Autor programu:	dr Edward Mączka
Adres e-mail:	e.maczka@pollub.pl
Jednostka organizacyjna:	Wydział Elektrotechniki i Informatyki, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, Zakład Elektrochemii
Osoba, osoby prowadzące:	prof. dr hab. Marek Kosmulski, prof. dr hab. Krystyna Marczevska-Boczkowska, dr Edward Mączka.